

Gazelle ter Elzen,
once in a lifetime
fokproduct

“Zo’n klepper
fok je maar
één keer”

Tekst: Arnout Coppieters | Foto's: Dirk Caremans

Wie Kent Farrington zegt, denkt tegenwoordig quasi automatisch aan zijn toppaard Gazelle ter Elzen (v. Kashmir van Schuttershof). De BWP-merrie werd geboren in het Oost-Vlaamse Sint-Pauwels vooraleer ze onder het zadel van de Amerikaanse topruiter begon te schitteren. Het duo behaalde al overwinningen overal ter wereld en dit jaar volgde de kers op de taart: een zege in de GP van Aken, heilige grond voor de paardensportliefhebbers. Meer dan reden genoeg dus voor EquiTime om de fokkers van deze stilaan legendarische merrie aan de tand te voelen over Gazelle, de fokkerij en de liefde voor de paardensport. Een ideale terugblik voor dit decembernummer.

Jurylid Herman Bode op de foto met de fokkers van Gazelle: Werner Heuinckx en Marina Van Hoornycck.

21 juli 2019, circa 17u30. De spanning is stilaan te snijden ten huize Heuinckx-Van Doornycck. Met zeven zijn ze, de barragekandidaten in de GP van Aken, de belangrijkste, zwaarste en meest prestigieuze grote prijs van het jaar. Onder hen onder meer wereldkampioene Simone Blum (DSP Alice, v. Askari), McLain Ward (HH Azur, v. Thunder van de Zuuthoeve) en Ben Maher (Explosion W, v. Chacco-Blue), net als Kent Farrington, de voormalige nummer één van de wereld. Hij heeft zijn BWP-merrie Gazelle gezadeld voor deze opdracht. Met ingehouden adem volgen Werner en Marina de verrichtingen van hun fokproduct. Met nog twee combinaties te gaan, snellen Farrington en Gazelle foutloos over de eindmeet. De harts slag van het echtpaar schiet nog wat verder de hoogte in. Daniel Deusser en Tobago (v. Tangelo van de Zuuthoeve) klaren de klus niet zonder kleerscheuren. Ook Simone Blum en DSP Alice slagen er niet in de nul op het scorebord te houden. Het ongelooflijke gebeurt. Kent Farrington heeft zonet de GP van Aken gewonnen met Gazelle.

Ongeloof

Dat ongeloof valt eenvoudig te verklaren. De GP van Aken winnen is een absoluut kunststukje. Sinds het concours in Aken een vijfsterrenwedstrijd werd in 2002, is er slechts één BWP'er die Gazelle voorafging. In 2012 was de zege voor GIG Amai II (v. Nonstop), een fokproduct van Frank Rijkers, met Michael Whitaker in het zadel. Nog eens zeven jaar later, was Gazelle aan de beurt. Werner Heuinckx en Marina van Hoornycck kijken glunderend naar elkaar wanneer ze het vertellen: "We geloofden het eerst zelf niet. Het moest een aantal seconden bezinken dat ze wel effectief de GP van Aken gewonnen had. Vol ongeloof staarden we naar ons computerscherm. On-

danks dat we dus niet ter plaatse konden zijn, hebben we van thuis kunnen volgen. Via de computer kan je tegenwoordig zowat alle hipische evenementen volgen met dank aan de verscheidene livestreams."

Donderdag wel present

Het is met spijt in het hart dat de fokkers er niet bij waren, daar op de Aachener Soers. Ze wisten immers niet dat hun fokproduct aan de start zou komen. "We waren niet op de hoogte dat ze in Aken zou deelnemen, laat staan dat ze de GP zou lopen. Dat is erg jammer, want op donderdag tekenden we zelf present in Aken, maar helaas hebben we Gazelle niet gezien, niet in de ring en ook niet in de stallen. Ze heeft die dag ook geen proef gesprongen. Kent Farrington kiest er meestal voor om een aantal opwarmrubrieken te doen voor de GP. Hierin eindigt hij zelfs vaak buiten de toegestane tijd, maar in de GP op zondag staat hij er altijd. Het is absoluut een geluk dat Gazelle bij zo'n vakman is terechtgekomen. Hij weet perfect hoe hij met het paard moet rijden.

'ter Elzen'

De fokkers zijn terecht trots wanneer ze over hun fokproduct vertellen. Zij brachten Gazelle dan ook zo'n dikke 13 jaar geleden ter wereld in het Oost-Vlaamse Sint-Pauwels, een deelgemeente van Sint-Gillis-Waas. Bij BWP werd het veulen ingeschreven als Gazelle 'ter Elzen', een stalnaam die eenvoudig te verklaren valt, aldus Marina Van Hoornycck. "Onze eerste fokproducten hadden we geen achtervoegsel of stalnaam meegegeven bij hun inschrijving in het BWP-stamboek, maar toen een aantal onder hen wat resultaten begonnen te boeken, leek het geen slecht idee om daar toch eens mee te beginnen. Rondom de weiden waar de paarden staan, groeien erg veel el-

zen, en daarom hebben we beslist om onze fokproducten simpelweg het suffix 'ter Elzen' mee te geven. De eerste jaargang met dat achtervoegsel werd geboren in 2003, de jaargang van onder meer de moeder van Gazelle."

Complicaties

Die moeder kwam ter wereld met de naam Diva 'ter Elzen'. Zij is een dochter van de Holsteiner Indoctro. Het was een opvallende, chique merrie die niet al te groot was. "Grootmoeder Silvia was wel een forse merrie, gefokt uit de combinatie van Voltaire met een merrie van Amethist, maar Diva had die genen niet meegekregen. De geboorte van Diva zelf had trouwens heel wat voeten in de aarde. Toen de merrie moest veulenen, zag ik een grote rode bol in plaats van de voorvoetjes, gevolgd door het hoofdje. Ik belde naar de veearts en die spoorde me aan om zo snel mogelijk actie te ondernemen."

Red bag delivery

Het ging immers om een zogenaamde "red bag delivery". Wanneer de placenta te vroeg loslaat, komt niet het vruchtwater, maar de placenta als eerste naar buiten. Je ziet dan een soort rode bal, vaak met een witte 'ster' erop. Bij een normale bevalling, zit het veulen in een witte vruchtzak in de baarmoeder. Daar omheen zit een rode zak, de placenta, die vastzit aan de baarmoederwand. Deze voorziet het veulen onder andere van zuurstof. Tijdens de bevalling knapt als eerste de rode zak waarbij vruchtwater vrij komt. Wanneer de merrie gaat persen komt de witte vruchtzak met de voorbeentjes en het hoofdje van het veulen naar buiten. De placenta zit op dat moment nog gewoon vast aan de baarmoederwand en voorziet het veulen via de navelstreng tijdens

vervolg op pagina 8

de bevalling nog van zuurstof. Na de bevalling laat de placenta los van de baarmoederwand. Dit is de nageboorte. Bij een red bag delivery anderzijds, heeft de placenta zich al eerder losgemaakt van de baarmoederwand en wil het tegelijk met de vruchtzak en het veulen naar buiten. Omdat er ook nog vruchtwater in de rode zak zit, zal dat echter niet lukken. De merrie heeft het er moeilijk mee en gaat steeds liggen en weer staan en blijft persen zonder dat het water breekt.

Dierenarts

"Ik had nog nooit iets dergelijks gezien en ik heb het sindsdien ook nooit meer meegemaakt. Gelukkig maar," aldus Werner Heuninckx, "gelukkig sta ik 's nachts altijd op om te gaan kijken als de merries moeten veulen. Als ik iets te laat was geweest, betekende dat meer dan waarschijnlijk een dood veulen. Toen ik ter plaatse kwam, wist ik dat evenwel nog niet en had ik eigenlijk ook geen idee wat er gaande was. Toen ik de veearts om meer uitleg vroeg, vertelde die dat daar geen tijd voor was en dat hij onderweg was om eventueel nog bij te springen waar nodig. Gezien de ernst van de situatie, heb ik dan snel gehandeld en zo is Diva alsnog springlevend ter wereld gekomen", doet Werner Heuninckx het relaas van de geboorte van de moeder van Gazelle.

Zondagavond laat

Op 2-jarige leeftijd werd de veelbelovende Diva gedekt door Kashmir van Schuttershof en ook dat ging niet zonder slag of stoot. "De merrie was hengstig en we hadden Joris De Brabander gecontacteerd voor de inseminatie. We hadden tegen Joris gezegd dat we wouden laten dekken van Kashmir van Schuttershof, maar dat was niet zo eenvoudig omdat het sperma nog moest besteld worden. Ik herinner het me nog goed, want het was op een zondag en we zouden daarna op wedstrijd vertrekken met de paarden. Omdat die wedstrijd uitliep, kregen we zondagavond telefoon van Joris De Brabander met de vraag wanneer we zouden langskomen. Uiteindelijk

is Diva dan op zondagavond rond de klok van tien geïnsemineerd van Kashmir. Ze was meteen drachtig en dus kon het aftellen beginnen", mijmert Werner Heuninckx.

D-pony's

De dracht verliep zonder problemen en op 9 april 2006 kwam een gezond bruin merrieveulen ter wereld. Exterieurmatig viel er niet veel aan te merken op de jonge Gazelle, los van het feit dat ze misschien niet al te groot was en de genen van moeder Diva had meegekregen. "Er zijn toen nog mensen komen vragen of ik was overgeschakeld op het fokken van D-pony's, zo klein was Gazelle. Het heeft nog wel even geduurd voor ze wat maat en formaat begon te krijgen. Nu is ze nog steeds niet heel groot, ik schat 1.65m, 1.66m, maar alleszins groot genoeg voor de topsport. Wel was ze meteen een heel attent en vinnig veulen. Dat heeft er altijd al ingezet. Ik had ook wel een vermoeden dat ze goed was. Maar zo goed als ze uiteindelijk geworden is, dat had niemand kunnen voorspellen."

Diva

De goede genen van Gazelle kwamen er niet enkel via haar vader, topvererver (op dat moment nog in wording) Kashmir van Schuttershof. Kashmir is op zijn beurt een zoon van BWP-Ambassadeur Nabab de Rêve uit de merrie Fines van Kameren, een dochter van de SF-hengst Tenor Manciais. Via moeder Diva 'ter Elzen' had de jonge merrie eveneens het juiste bloed meegekregen. Diva was een dochter van Indoctro x Voltaire x Amethyst. Uit deze lijn komen nog wel een aantal andere goed sportpaarden, maar dan wel voornamelijk in de derde en vierde generatie. Al mag dat volgens de fokkers niet verbazen. "Het is eigenlijk een heel recente en dunbevolkte lijn. Als je ziet dat Silvia, grootmoeder van Gazelle, slechts een veulen heeft gegeven, zijnde Diva, die op haar beurt enkel Gazelle gegeven heeft en als je dan kijkt welke prestaties Gazelle al geleverd heeft, dan denk ik dat je toch best van een succesvolle lijn kan spreken."

Jan Wuytack

Dat wordt bevestigd door de kwaliteiten van de merrie Diva zelf. Na enkele sprongen als 4-jarige wordt ze verkocht aan Jan Wuytack, eveneens gevestigd in het Waasland. "Diva sprong echt heel goed als 3- en 4-jarige. Echt uit de kunst. Dat wekte natuurlijk de interesse van potentiële kopers zoals Jan Wuytack. Ze was niet echt te koop en ik had zelfs een stevige vraagprijs op haar hoofd geplakt, maar Jan was bereid om dat bedrag neer te tellen en zo geschiedde. Gazelle was toen tien of elf maanden oud. Een tijdje later vroeg Jan me of ik hem Gazelle ook niet wou verkopen omdat hij zo tevreden was over de kwaliteiten van Diva, maar ik wou eigenlijk echt niet verkopen. Weer wat later, op een wedstrijd kwam ik hem tegen aan de bar en hij vroeg terug of ik Gazelle niet wou verkopen. Ik plakte opnieuw een forse vraagprijs op haar hoofd, maar tot mijn verbazing hapte hij toe en zo vertrok ook Gazelle naar zijn stallen."

Iedereen tevreden

Werner Heuninckx heeft een nuchtere kijk op de zaken en heeft geen spijt van de toenmalige verkoop: "Het verhaal is wat het is en je kan nooit in de toekomst kijken. Marina zou liever alle paarden bijhouden, maar dat gaat nu eenmaal niet. Niemand had kunnen inschatten dat Gazelle dergelijke prestaties ging neerzetten. Het is enkel jammer dat ik door de verkoop zelf niets meer uit de lijn van Gazelle heb overgehouden om mee verder te fokken. Anderzijds ben ik ook realistisch. Als fokker kan je niet alles bijhouden. Alles heeft zijn prijs en ik ben altijd bereid om te verkopen eens het gevraagde bedrag is verkregen. Je moet anderen ook iets gunnen. Iedereen is tevreden met het verloop van dit verhaal. De fokker is tevreden, want die krijgt mooi geld voor zijn fokproducten en ook de nieuwe eigenaar is content, want die heeft een goed paard op stal. Bovendien had Gazelle het waarschijnlijk nooit zo ver gebracht als nu wanneer ze langer bij ons gebleven was. Ze is, onder meer dankzij Jan Wuytack, altijd bij de juiste mensen terechtgekomen. Dat is minstens even

belangrijk als talent om ver te geraken in de paardensport. Er zijn veel paarden met heel veel talent die blijven hangen op het niveau net onder de absolute top omdat ze niet bij de juiste ruiter zijn terechtgekomen. Gazelle heeft het geluk gehad om nu onder Kent Farrington aan te treden, een absolute crack in zijn vak. Ze heeft bovendien heel wat reclame gemaakt voor onze fokkerij.”

Nafok

De tot nu toe vrij kleine stam is intussen wel aan uitbreiding toe, want Gazelle zelf heeft al een aantal nakomelingen op haar palmares. Drie stuks om exact te zijn. Twee ervan zijn gefokt door Jan Wuytack, eentje is gefokt door Jan Wuytack samen met De Moerhoeve BVBA. In 2009 zag Jess het levenslicht, een jaar later volgde King Kong. Beide producten hebben BWP-boegbeeld Darco als vader. In 2013 tot slot volgde Ninja JW van de Moerhoeve, een dochter van Elvis Ter Putte. King Kong liep tot niveau 1.45m in de sport, Ninja springt op dit moment bij de 6-jarigen. Net als Jess is Ninja ook ingezet als fokmerrie en hebben ze op hun beurt al (direct dan wel indirect) de nodige nafok gebracht, zoals onder meer de goedgekeurde hengst Pallieter JW van de Moerhoeve (v. Vigo d'Arsoilles).

Toptalent

Tussen alle fokkerijverplichtingen door, bleek al snel dat de jonge Gazelle een toptalent in de dop was. In de klassieke cyclus was ze een klasse te sterk voor de rest. Het zorgde voor een verkoop aan de StepheX Stables van Stephan Conter. Daar zorgde ze voor een voorlopig eerste hoogtepunt op het WK in Lanaken, waar ze simpel de finale haalde onder Eiken Sato, op dat moment stalruiter bij StepheX Stables. Een balkje in de barrage verhinderde dat de merrie daar al de wereldtitel bij de 7-jarigen op haar naam schreef. “Dat was ons wat,” lachen Werner en Marina, “die finale in Lanaken, tussen al die grote namen. Ze hadden ons gezegd dat we zeker op zondag naar Lanaken moesten komen, want dat ze waarschijnlijk wel de finale zou halen. En inderdaad, ze sprong foutloos op donderdag en vrijdag. Dus trokken we op zondag richting Lanaken. Het scheelde maar een haartje of ze was wereldkampioene geworden. Een pechfout zorgde voor een vijfde plaats.” Dat de kwaliteit in de jaargang van 2006 hoog was, viel te merken aan het feit dat onder meer Clooney 51 (v. Cornet Obolensky), H&M All In (v. Kashmir van Schuttershof) en MHS Going Global (v. O Quidam Junior) eveneens in diezelfde barrage zaten.

Kent Farrington

Het bleek het begin van een indrukwekkende carrière onder het zadel van de Amerikaanse topruiter Kent Farrington. De lijst met alle prestaties opsommen, zou ons te ver leiden, maar een snelle blik op hun palmares toont dat ze onder meer de GP5* in Valence en Calgary wonnen in 2018. In 2017 werd er ge-

zegevierd in Genève (GP - 1.60m), Tryon (GP - 1.60m), Calgary (GP - 1.60m), Valence (GP - 1.60m), Madrid (GP - 1.60m) en Wellington (GP - 1.60m). De Wereldbekermanche van New York en liefst vijf zeges op Spruce Meadows, Calgary, werden bijgeschreven op hun erelijst in 2016. Dat alles naast hun overwinning in de GP van Aken dit jaar. In totaal sprong het duo al meer dan 2,5 miljoen euro bij elkaar. “Het is alleszins heel erg onverhoopt dat de merrie een dergelijk palmares bij elkaar heeft gesprongen. Ik denk dat het moeilijk wordt om ooit nog zo'n paard te fokken. Je weet het natuurlijk niet, maar de kans lijkt me toch klein. We hebben natuurlijk nog een paar andere stammen waarmee we fokken en waaruit ook al fijne paarden zijn voortgekomen, maar een topper fok je niet elke keer,” aldus het fokkende echtpaar, “zoals eerder aangegeven, moeten ze naast die natuurlijke aanleg overigens ook nog bij de juiste mensen terecht komen.”

Fokkerij

“De fokkerij is trouwens niet meer zo eenvoudig als het ooit was. Vroeger maakte ik makkelijker gebruik van jonge hengsten, maar tegenwoordig is dat niet meer zo vanzelfsprekend. Als je ze vroeg wil verkopen, moeten ze van een bekende vader afstammen, anders geraak je je fokproducten niet kwijt. Aan de

andere kant speelt dan weer het substantiële kostenplaatje dat komt kijken bij het gebruiken van bekende vererfers. Als particuliere fokker mag je de vele kosten niet uit het oog verliezen. Fokken is op zich al duur genoeg. Het kan daarom zeker geen kwaad om af en toe eens een jongere hengst te gebruiken, die zijn vaak iets goedkoper en beschikbaar met vers sperma. Je moet er alleen rekening mee houden dat het moeilijker zal worden om ze te verkopen voor ze zelf iets bewezen hebben. Dat kan ons evenwel niet tegenhouden. Zo hadden we dit jaar producten van onder meer O'Neill van 't Eigenlo en Luigi d'Eclipse. Volgend jaar verwachten we o.a. een veulen van El Barone 111. Het is toch altijd met de nodige spanning afwachten wat het gaat worden.”

Pony's

Intussen wordt er in Sint-Pauwels ook al werk gemaakt van de opvolging op het vlak van ruiters. “Onze dochters hebben allebei ooit gereden of rijden nu nog, maar we denken vooral al aan de kleinkinderen. Een goede pony is goud waard en ik ben bovendien echt verzot op pony's, dus is het plan om op korte termijn toch ook een aantal pony's te fokken waar de kleinkinderen mee op weg kunnen. We zien wel wat het wordt”, besluiten Werner Heuninckx en Marina Van Hoornycx.